શેઠ સી. ડી. બરફીવાલા કોલેજ ઓફ કોમર્સ, સુરત

આંતરિક કસોટી, 2023-24

ટી.વાય.બી.કોમ (સેમેસ્ટર - 6)

તા.26-02-2024 | ભારતીય અર્થતંત્ર : સાંપ્રત વલણો | સમય : 8.15 થી 10.15

ગુણ : 50

પ્રશ્ન-૧ (અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. (૧૦)

૧. કયા ક્ષેત્રમાં મૂડી ઉત્પાદન ગુણોત્તર તુલનાત્મક રીતે નીચો હોય છે?
(A) કૃષિ ક્ષેત્ર (B) ઔદ્યોગિક ક્ષેત્ર (C) સેવા ક્ષેત્ર (D) ઉપરના તમામ

૨. ખેતી ક્ષેત્રે ખેડૂત ટ્રેક્ટરની ખરીદી માટે લીધેલ ધિરાણ સામાન્ય રીતે કયા પ્રકારનું હોય છે.
(A) ટૂંકા ગાળાનું (B) મધ્યમ ગાળાનું (C) લાંબા ગાળાનું (D) આમાંથી કોઇ નહી

૩. કઈ બેંક કૃષિ ધિરાણ ક્ષેત્રે ટોચની સંસ્થા તરીકે કામ કરે છે.
(A) જિલ્લા સહકારી બેંક (B) રાજ્ય સહકારી બેંક
(C) જમીન વિકાસ બેંક (D) નાબાર્ડ બેંક

૪. કિસાન ક્રેડિટ કાર્ડ યોજના ની શરૂઆત કયા વર્ષમાં થઈ?
(A) ૧૯૯૦-૯૧ (B) ૧૯૯૫-૯૬ (C) ૧૯૯૮-૯૯ (D) ૨૦૦૧-૦૨

૫. ૨૦૧૪-૧૫ ના આર્થિક સર્વેક્ષણમાં જણાવ્યા પ્રમાણે ખેડાણ હેઠળ ના કુલ વિસ્તારમાં કેટલા ટકા જમીન સિંચાઈ હેઠળ છે.
(A) ૩૫ ટકા (B) ૪૦ ટકા (C) ૪૫ ટકા (D) ૫૦ ટકા

૬. વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬ મા કૃષિ ધિરાણ ક્ષેત્રે વ્યાપારી બેંકોનો હિસ્સો કેટલા ટકા હતો.
(A) ૫૦ ટકા (B) ૬૦ ટકા (C) ૭૦ ટકા (D) ૮૦ ટકા

૭. વર્તમાન સમયમાં સરકારની કરની આવકમાં કયા વેરાનો સાપેક્ષ હિસ્સો વધુ છે.
(A) પ્રત્યક્ષ વેરો (B) પરોક્ષ વેરો (C) વાહનવેરો (D) આમાંથી કોઇ નહી

૮. નવેમ્બર ૨૦૧૬ માં ભારતમાં જ્યારે ચલણનું વિમુદ્રિકરણ થયું ત્યારે નાણામંત્રી કોણ હતા.
(A) શક્તિ કાનદાસ (B) ઉર્જિત પટેલ (C) નિર્મલા સીતારામન (D) અરુણ જેટલી

૯. વિશ્વ વેપાર સંગઠનની સ્થાપના ક્યારે થઈ?
(A) ૧૯૮૨ (B) ૧૯૯૧ (C) ૧૯૯૫ (D) ૧૯૯૯

૧૦. પ્રચ્છન બેરોજગારી બીજા કયા નામે ઓળખાય છે ?
(A) મોસમી બેરોજગારી (B) અર્ધ બેરોજગારી (C) ગુપ્ત બેરોજગારી (D) સંપૂર્ણ બેરોજગારી

પ્રશ્ન -૧ (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (૦૫)

૧. સહકારી કૃષિ અને ગ્રામ વિકાસ બેંક તરીકે આજે ____________ બેંક ઓળખાય છે.

૨. કૃષિ ઉત્પાદન અને કૃષિ ઉત્પાદકતા વધારવા માટે ____________ બિયારણના ઉપયોગની ભલામણ હતી.

Scanned with OKEN Scanner

૩. ભારતમાં વસ્તુઓ અને સેવાઓ પરના કરના અમલ પહેલાં ____________ કર લેવામાં આવતો હતો.

૪. આપણે જે વસ્તુઓની આયાત કરીએ છીએ તેનું આપણા દેશમાં જ ઉત્પાદન કરીએ તેને ____________ કહેવાય.

૫. આયાત નિકાસ બેંકની સ્થાપના ____________ વર્ષમાં કરવામાં આવી.

પ્રશ્ન-૨ ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઇપણ ચાર) (૦૮)

૧. ત્રી સ્તરીય સહકારી ધિરાણ માળખું એટલે શું.

૨. ભારતમાં નિયંત્રિત બજાર એટલે શું?

૩. ભારતમાં સેવા ક્ષેત્રે રોજગારી પૂરી પાડનારા મહત્વના વિભાગો કયા છે.

૪. વસ્તુઓ અને સેવા પરનો કર એટલે શું? તે ભારતમાં કયા વર્ષથી લાગુ કર્યો.

૫. કાળા નાણા અથવા બિન નોંધાયેલા નાણા નો અર્થ જણાવો.

૬. આયાત અવેજી કરણ એટલે શું?

૭. ભારતે વિશ્વ વેપાર સંગઠનને કઇ કઇ બાહેધરી આપી છે.

૮. પ્રચ્છન બેરોજગારી નો અર્થ જણાવો.

પ્રશ્ન-૩ ભારતમાં ખેત પેદાશોની વેચાણ વ્યવસ્થા ની મુખ્ય ખામીઓ જણાવી તેને દૂર કરવા માટેના કયા પગલાં લેવામાં આવ્યા છે. (૧૩)

(અથવા)

પ્રશ્ન-૩ ભારતમાં કર માળખાની લાક્ષણિકતાઓની વિગતે ચર્ચા કરો. (૧૩)

પ્રશ્ન-૪ (અ) નીચેનામાંથી કોઇ પણ બે પ્રશ્નો ના જવાબ લખો. (૦૮)

(૧) ભરતી અર્થતંત્રમાં ખેતી ક્ષેત્રનું મહત્વ સમજાવો.

(૨) નાબાર્ડની કામગીરી નું મૂલ્યાંકન કરો.

(૩) ડબલ્યુ.ટી.ઓ. થી ભારતને થનાર લાભ.

(૪) ભારતમાં ગરીબાઇ ના કારણો

(બ) નીચેનામાંથી કોઇ પણ બે પ્રશ્નો ના જવાબ લખો. (૦૬)

(૧) ૨૦૧૫- ૨૦ ની વિદેશ વેપાર નીતિ

(૨) ભારતમાં સેવા ક્ષેત્રમાં પ્રત્યક્ષ વિદેશી મૂડી રોકાણ સમજાવો.

(૩) ભારતમાં પ્રવર્તમાન બેરોજગારીના કારણો જણાવો

(૪)ભારતમાં મોટી કિંમતની ચલણી નોટોનું વિમુદ્રીકરણ

◈ ◈ ◈

Scanned with OKEN Scanner

શેઠ સી. ડી. બરફીવાલા કોલેજ ઓફ કોમર્સ, સુરત

આંતરિક કસોટી, 2023-24

ટી.વાય.બી.કોમ (સેમેસ્ટર - 6)

તા. 27-02-2024

બિઝનેસ રેગ્યુલેટરી ફ્રેમવર્ક (BRF)

સમય : 8.15 થી 10.15

ગુણ : 50

પ્ર-1 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ વિકલ્પોમાંથી શોધીને સાચો જવાબ લખો. (15)

૧. ''માલ''ની વ્યાખ્યામાં નીચે પૈકી કોનો સમાવેશ થાય છે?

(A) સ્ટોક અને શેર (B) ઉગતો પાક (C) ઘાસ (D) આ તમામ

૨. નીચે પૈકી ક્યો સોંપણીનો પ્રકાર નથી.

(A) પ્રત્યક્ષ સોંપણી (B) પરોક્ષ સોંપણી (C) ઓનલાઈન સોંપણી (D) પ્રતીકાત્મક સોંપણી

૩. જે માલ વેચાણના કરાર વખતે અસ્તિત્વમાં હોય અને જે વેચનારના કબજામાં હોય અથવા તેની માલિકીનો હોય તેને કયો માલ કહે છે?

(A) મુકકર માલ (B) બિનમુકકર માલ (C) નૈમિતિક માલ (D) હાજર માલ

૪. માલની ગુણવત્તામાં કે યોગ્યતામાં કોઈ ખામી હોય તો વેચનાર તે ખરીદનારને જણાવવામાં બંધાયેલી નથી. આ નિયમને શેનો નિયમ કહે છે?

(A) વેચનાર સાવધાન (B) ખરીદનાર સાવધાન

(C) અણચૂકવ્યા વેચનાર સાવધાન (D) કોઈ પણ નહિ.

૫. સી.આઈ. એફ. કરારમાં નીચે પૈકી કોનો સમાવેશ થાય છે ?

(A) CAST, INSURANCE, FLIGHT (B) COST, INPUT, FREIGHT

(C) COST, INSURANCE, FREIGHT (D) કોઈ પણ નહિ.

૬. નીચે પૈકી કયું કંપનીનું વિશિષ્ટ લક્ષણ નથી.

(A) ફેરબદલીમાં મુશ્કેલી (B) કાયદા મુજબનું ભિન્ન વ્યકતિત્વ

(C) અસ્તિત્વનું સાતત્ય (D) કાયદા દ્વારા અંત

Scanned with OKEN Scanner

૭. નાની કંપનીની ભરપાઈ થયેલ શેરમૂડી ઓછામાં ઓછી થી લઈ વધુમાં વધુ કેટલી હોઈ છે?

(A) એક લાખ થી વીસ લાખ
(B) પચાસ લાખ થી પાંચ કરોડ
(C) પચાસ લાખ થી બે કરોડ
(D) ઉપર પૈકી એક પણ નહિ.

૮. પ્રોડ્યુસર (ઉત્પાદક) કંપની નીચે પૈકી ક્યા પ્રકારના ઉત્પાદનો સાથે જોડાયેલી છે?

(A) ખેતી વિષયક
(B) પશુપાલન
(C) હેન્ડલુમ અને હેન્ડીક્રાફ્ટ
(D) આ તમામ

૯. નીચે પૈકી ક્યો કેશ "સત્તાની ઉપરવટ" ના સિદ્ધાંત સાથે સંકળાયેલો છે?

(A) દેઈમ્બર કું. વિ. કોન્તીનેટલ ટાયર
(B) એશબરી રેલ્વે કેરેજ & આર્યન વિ. રિચી
(C) ગ્રીફિથ વિ. પેગેટ
(D) આ પૈકી એકપણ નહિ.

૧૦. નીચે પૈકી ક્યો કેશ "આંતરિક વહીવટ" ના સિદ્ધાંત સાથે સંકળાયેલો છે?

(A) ગ્રીફિથ વિ. પેગેટ
(B) એશબરી રેલ્વે કેરેજ & આર્યન વિ. રિચી
(C) રોયલ બ્રિટિશ બેંક વિ. ટુરકંદ
(D) દેઈમ્બર કું. વિ. કોન્તીનેટલ ટાયર

૧૧. નીચે પૈકી "ટેબલ એફ" ની જોગવાઈ કોના અવેજમાં જાહેર કંપનીને લાગુ પડે છે?

(A) નિયમન પત્ર
(B) આવેદનપત્ર
(C) વિજ્ઞાપન પત્ર
(D) આ પૈકી એક પણ નહિ.

૧૨. કંપનીની નોંધણીના પૂર્વના તબક્કામાં નીચે પૈકી કોનો સમાવેશ થાય છે?

(A) નાણાંકીય વ્યવસ્થા
(B) પ્રાથમિક તપાસ
(C) સાધનોનું એકત્રીકરણ
(D) આ તમામ

૧૩. વિનિમય પત્રમાં કેટલા પક્ષકારો હોય છે ?

(A) ૨
(B) ૩
(C) ૪
(D) ૫

૧૪. નીચે પૈકી ક્યા નેગોશીએબલ ઇન્સ્ટુમેન્ટના પક્ષકારો છે?

(A) લખનાર
(B) ડ્રોઈ
(C) પેઈ
(D) આ તમામ

૧૫. નીચે પૈકી કોનો નેગોશીએબલ ઇન્સ્ટુમેન્ટમાં સમાવેશ થાય છે?

(A) વચનચિઠ્ઠી
(B) વિનિમય પત્ર
(C) ચેક
(D) આ તમામ

Scanned with OKEN Scanner

પ્ર-2 ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૮ માંથી કોઇપણ ૪) (08)

૧. માલના માલિકી હક્કના દસ્તાવેજો જણાવો?

૨. નૈમિતિક માલ એટલે શું તે જણાવો.

૩. FOB કરાર અને FOR કરાર કોને કહેવાય?

૪. સત્તાની ઉપરવટ નો સિદ્ધાંત જણાવો.

૫. રચનાત્મક સુચનાનો સિદ્ધાંત જણાવો.

૬. કંપનીના સ્થાપકો (પ્રવર્તકો) કોને કહેવાય?

૭. નિષ્ક્રિય કંપની કોને કહેવાય?

૮. નેગોશીએબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટનો હોલ્ડર(ધારણા કરનાર) કોને કહેવાય?

પ્ર-3 નીચેના પ્રશ્નોના વિસ્તૃત જવાબો આપો. (૨ માંથી ૧) (13)

૧. માલ વેચાણના કાયદા મુજબ શરતો અને બાંહેધરીઓ વચ્ચેનો ભેદ સમજાવી, 'ગર્ભિત શરતો' અને 'ગર્ભિત બાંહેધરીઓ' કઇ કઇ છે, તેની ચર્ચા કરો.

૨. કંપનીની વ્યાખ્યા આપી, જાહેર કંપની અને ખાનગી કંપની વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

પ્ર-4 (અ) ટૂંક નોધ લખો (૪ માંથી ૨) (08)

૧. એક વ્યક્તિની કંપની

૨. કંપનીના ઓનલાઇન રજીસ્ટ્રેશનની પ્રક્રિયા

૩. અણચૂકવ્યા વેચનારના માલ પરત્વેના અધિકારો

૪. જરૂરિયાત સમયનો ડ્રોઇ

પ્ર-4 (બ) તફાવત લખો (૪ માંથી ૨) (06)

૧. વેચાણ અને વેચાણની સમજુતી

૨. આવેદન પત્ર અને નિયમન પત્ર

૩. શાસક (હોલ્ડિંગ) કંપની અને ગૌણ કંપની

૪. વચનચિઠ્ઠી અને વિનિમય પત્ર

◈ ◈ ◈

Scanned with OKEN Scanner

શેઠ સી. ડી. બરફીવાલા કોલેજ ઓફ કોમર્સ, સુરત

આંતરિક કસોટી, 2023-24

ટી.વાય.બી.કોમ (સેમેસ્ટર - 6)

તા.02-03-2024 Advance Accounting & Auditing - 7 સમય : 8.15 થી 10.15

ગુણ : 50

પ્ર-1 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. (15)

1. નીચેના વિધાનો પૈકી કયું વિધાન ઓડિટરના હકો સંબંધમાં સાચું નથી?

   (A) વેતન મેળવવાનો અધિકાર

   (B) નુકસાની વળતર મેળવવાનો અધિકાર

   (C) નિષ્ણાંત ની સલાહ મેળવવાનો અધિકાર

   (D) બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સ ની સભામાં હાજર રહેવાનો અધિકાર

2. કાનૂની ચુકાદાઓ મુજબ ઓડિટર ની ફરજો ના સંદર્ભમાં નીચેના પૈકી કયા વિધાનો સાચા છે.?

   1.ઓડિટરની એ ફરજ છે કે તેણે કંપની ધારા હેઠળ તથા કંપનીના આર્ટિકલ્સ ઓફ એસોસીયેશન પરથી પોતાની ફરજોથી વાકેફ થવું જોઈએ.

   2. બધી મિલકતોની જાતે જ ચકાસણી કરવાની ઓડિટરની ફરજ છે.

   3. ઓડિટર એ ફક્ત એટલું જ જોવાનું નથી કે લખાયેલા હિસાબો સાચા છે પરંતુ તેને હિસાબોની નોંધપાત્ર ચોકકસતા અને સાચા પણાની ખાતરી કરવી જોઈએ.

   4. ઓડિટર એ પોતાની ફરજ બજાવવામાં એટલી કાળજી અને આવડત બતાવવાના છે જે એક કાળજી રાખનાર સાવચેત અને કૌશલ્ય વાળો ઓડિટર રાખે છે.

   (A) (I),(III),(IV) (B) (I),(II),(IV)

   (C)(I),(II),(III) (D)(I),(II),(III)(IV)

3. નીચેના પૈકી કયું વિધાન સાચું નથી?

   (A) કંપની સ્વરૂપ ઓડિટર તરીકે નિમણૂક માટેની લાયકાત ધરાવતું નથી.

   (B) ઓડિટરને સંચાલક મંડળની સભામાં હાજરી આપવાનો કોઈ અધિકાર નથી.

   (C) કંપનીના શેર હોલ્ડરને અહેવાલ આપવો તે ઓડિટરની મુખ્ય ફરજ છે.

   (D) ઓડિટરની ફરજ માટેનો કાર્યક્રમ પૂરો થાય તે પહેલાં સંચાલક મંડળ ઓડિટરને દૂર કરી/હટાવી શકે છે.

Scanned with OKEN Scanner

4. નીચેના વિધાનો પૈકી કયું વિધાન સાચું નથી?

(A) ઓડિટર જો જાણીબુજીને કોઇ ખોટું નિવેદન કરે તો તેની ફોજદારી જવાબદારી ઉપસ્થિત થાય છે.

(B) ઓડિટર કંપનીનો અધિકારી ગણાય છે તેથી વિસર્જન વખતે લિક્વિટર ઓડિટર પર દાવો કરી શકે છે.

(C) જો અદાલત તેને ચોપડા કે કાગળો રજૂ કરવાનું હુકમ કરે અને તેનું પાલન ઓડિટર ન કરે તો તેને શિક્ષા થઇ શકે છે.

(D) આવકવેરા કાયદા હેઠળ જવાબદાર ન કરે.

5. ડેરી વી પીક ના કેસમાં જે શરતો જણાવેલી છે તેના અનુસંધાનમાં નીચેના પૈકી કયું વિધાન સાચું નથી?

(A) જે નિવેદન પર ત્રાહિત પક્ષ આધાર રાખે છે તે હકીકત બાબતમાં ખોટું હોવું જોઇએ.

(B) નિવેદન કરનાર વ્યક્તિને ખબર હોવી જોઇએ કે તે નિવેદન ખોટું છે અથવા તે જાણી બુજીને તે સાચું છે કે નહીં તે જાણવામાં બેદરકાર રહ્યો હોય.

(C) નિવેદન કરનાર એ જાણતો હોવો જોઇએ કે ત્રાહિત પક્ષ તેના પર આધાર રાખી પગલાં લેશે.

(D) ત્રાહિત પક્ષકારને નુકસાન થશે એવી પૂરેપૂરી શક્યતા હોવી જોઇએ.

6. બેદરકારી અંગે ઓડિટર ની જવાબદારી નક્કી કરવાના હેતુ માટે નીચેના પૈકી કયા મુદ્દાઓ સુસંગત નથી

(A) અસીલને નુકસાન થયું હોવું જોઇએ.

(B) કંપનીનો વિસર્જન થાય ત્યારે કોઈ પણ શેર હોલ્ડરને પણ એવો અધિકાર છે કે કંપનીને તેને કારણે જે નુકસાન થયું હોય તેનું વળતર મેળવવા ઓડિટર સામે દાવો કરી શકે.

(C) એવું સાબિત થવું જોઇએ કે ઓડિટર બેદરકાર હતા.

(D) ઓડિટ ની જવાબદારી કાયદા દ્વારા નક્કી થયેલ છે અને તેને કરાર દ્વારા મર્યાદિત કરી શકાય નહીં.

7. જો નફો કાયદેસર રીતે શેર હોલ્ડર વચ્ચે ડિવિડન્ડ તરીકે વેચી શકાય એવા નફાને કહે છે.

(A) વહેંચણી પાત્ર નફો (B) અપેક્ષિત નફો

(C) અધિક નફો (D) સંભવિત નફો

8. ઓડિટર નો અહેવાલ અને પ્રમાણપત્ર વચ્ચે કયો તફાવત સાચો છે?

(A) પ્રમાણપત્ર કોઇને ઉદેશીને અપાતું નથી જ્યારે ઓડીટ અહેવાલ શેર હોલ્ડરને ઉદ્દેશીને લખાય છે.

(B) બંને અંગે કંપની ધારામાં જોગવાઈ છે

(C) બંને દર વર્ષે રજૂ કરવા પડે છે.

(D) ઓડિટ અહેવાલ મધ્યસ્થ સરકાર સમક્ષ રજૂ થાય છે જ્યારે ઓડિટ પ્રમાણપત્ર શેરહોલ્ડર સમક્ષ રજૂ થાય છે.

Scanned with OKEN Scanner

9. ઓડિટર નું પ્રમાણપત્ર કયા પક્ષને ઉદ્દેશીને આપવાનું હોય છે?

(A) કંપનીના બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટરસને (B) મધ્ય સરકારને

(C) કંપનીના શેર હોલ્ડરને (D) કોઇ પક્ષને ઉદ્દેશીને અપાતું નથી

10. ધંધાની ખરીદી કરવાનું ઈરાદો રાખનાર વતી તપાસ અંગે નીચેના પૈકી કઇ બાબત સાચી છે?

(A) જ્યારે કંપની પાસેથી ધંધો ખરીદવાનો હોય તો અન્વેષકે શેરમૂડી, શેરહોલ્ડરના હક્કો, ડિવિડન્ડ, મેમોરેન્ડમ, આર્ટિકલ્સ અને શેર ની કિંમત તપાસવી જોઇએ.

(B) આંતરિક અંકુશ ની પદ્ધતિની ગેરહાજરી,માં અન્વેષકે સ્ટોકની ભૌતિક ચકાસણી કરવી જોઇ.

(C) જ્યારે ભાગીદારી પેઢીનો ધંધો કરવાનો હોય ત્યારે ધંધાનો સાચો નફો નકકી કરવા મૂડી પરનું વ્યાજ બાદ કરવું જોઇએ.

(D) અન્વેષકે પોતે સ્વતંત્રપણે છેલ્લા ત્રણ થી પાંચ વર્ષના હિસાબના ચોપડાનું ઓડિટ કરવું જોઈએ.

11. જેમાં દગા ની શંકા હોય તે અંગેના અન્વેષણમાં નીચેના પૈકી કઇ બાબત ધ્યાનમાં લેવાતી હોતી નથી.

(A) કયા પ્રકારની દગાની શંકા છે (B) કંપનીના ડિરેક્ટરોની ગેર લાયકાતો

(C) રોકડની ઉચાપતની તપાસ કરવી. (D) કેટલી મુદ્દત માટે અન્વેષણ કરવાનું છે તે નકકી કરવું.

12. ડિવિડન્ડ જાહેર કર્યા પછી કેટલા સમયમાં ડિવિડન્ડ વોરંટ સભ્યોને પોસ્ટ કરી દેવા પડે કે ડિવિડન્ડ ચૂકવી દેવું પડે ?

(A) ૨૧ દિવસ (B) ૪૨દિવસ (C) ૪૫દિવસ (D) ૩૦ દિવસ

13. કોસ્ટ ઓડિટર ની નિમણૂક કોણ કરે છે?

(A) કંપનીના શેર હોલ્ડરો (B) કંપનીના સંચાલકો

(C) મધ્ય સરકાર (D) ઉપરમાંથી કોઇ પણ નહીં

14. કંપનીના ઓડિટરના ખામીવાળા અહેવાલમાં નીચેના નો સમાવેશ થતો નથી

(A) તેમાં નાણાકીય પત્રકો સર્વસ્વીકૃત ધોરણો મુજબ તૈયાર ન થયા હોય તો તે બાબત

(B) ભારતમાં બહાર પાડેલ કોઇ હિસાબી ધોરણનું પાલન ન થયું હોય તો તે બાબત

(C) ઓડીટેરી માંગેલા ખુલાસાઓ સંચાલકો તરફથી આપવામાં આવ્યા ન હોય તે બાબત

(D) ઓડિટરે માંગેલી ફી ન મળી હોય તો તે બાબત

Scanned with OKEN Scanner

15. ઓડિટર એ ખામી વાળો અહેવાલ આપ્યો હોય તો તેનું પરિણામ નીચે મુજબ આવે છે.

(A) મધ્ય સરકાર કંપનીના શેર હોલ્ડર્સને દંડ કરી શકે છે.

(B) ઓડિટરે રાજીનામું આપવું પડે છે.

(C) બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સે પોતાના અહેવાલમાં ખામીઓનો જવાબ આપવો પડે છે.

(D) બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સે રાજીનામું આપવું પડે છે.

પ્ર-2 ગમે તે ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો. **(08)**

1. સરકારી કંપનીના અન્ય ઓડિટરની નિમણૂક કોના દ્વારા કરવામાં આવે છે.?
2. આકસ્મિક ખાલી પડેલી જગ્યા પર નિમણૂક કોના દ્વારા કરવામાં આવે છે?
3. ઓડિટરની ગેરલાયકાતો જણાવો.
4. ઓડિટર ની જવાબદારી નું વર્ગીકરણ કરો.
5. વચગાળાનું ડિવિડન્ડ અને છેવટનું ડિવિડન્ડ વચ્ચેનો તફાવત ટૂંકમાં આપો.
6. મૂડી નફો એટલે શું?ડિવિડન્ડ વહેંચવા માટે આ નફો ઉપયોગમાં લઈ શકાય
7. ઓડિટ અહેવાલ અને ઓડિટ પ્રમાણપત્ર વચ્ચેનું તફાવત ટૂંકમાં આપો
8. ઓડિટ કાર્યક્રમ એટલે શું તે તૈયાર કરવા માટે કયા ખાસ મુદ્દાઓ ધ્યાનમાં લેવા જોઈએ.

પ્ર-3 **(A)** ઓડિટરની ફરજો તથા ઓડિટરની દીવાની જવાબદારીની ચર્ચા કરો. **(12)**

(B) ઓડિટરને દૂર કરવા અંગેની 2013 ની કંપની ધારાની જોગવાઈઓ તેમજ ઓડિટરના હકો સમજાવો.

(અથવા)

પ્ર-3 **(A)** અન્વેષણ નો અર્થ સમજાવો તથા અન્વેષણ વખતે ધ્યાનમાં રાખવાના મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો.

(B) પડતર ઓડિટ એટલે શું?પડતર ઓડિટ ના ફાયદાઓની ચર્ચા કરો.

પ્ર-4 **(A)** ઓડિટ કાર્યક્રમ એટલે શું?સી.ડી. બરફીવાલા કોમર્સ કોલેજનો ઓડિટ કાર્યક્રમ તૈયાર કરો. **(15)**

(B) કરવેરા ઓડિટ અંગેની કલમ 44 AB ની જોગવાઈઓ.

(અથવા)

(A) સામાન્ય ઇડીપી અંકુશ સમજાવો.

(B) ઓડિટ અહેવાલ એટલે શું ? તેનું મહત્વ સમજાવો.

◈ ◈ ◈

Scanned with OKEN Scanner

શેઠ સી. ડી. બરફીવાલા કોલેજ ઓફ કોમર્સ, સુરત

આંતરિક કસોટી, 2023-24

ટી.વાય.બી.કોમ (સેમેસ્ટર - 6)

વાણિજ્ય સંચાલન

તા. 29-02-2024 | સમય : 8.15 થી 10.15

ગુણ : 50

સૂચનાઃ ૧. જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નનાં કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

પ્રઃ૧ [અ] નીચે આપેલ બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરોઃ [૧૦]

૧. ઉત્પાદન પ્રક્રિયાના પ્રારંભથી અંત સુધી જે માલસામાન જોઈએ તેનું આયોજન, દોરવણી અને સંકલન કરવાની પ્રક્રિયા .... છે.

[અ] માલસામગ્રી સંચાલન [બ] માલસામગ્રી અંકુશ

[ક] ઉત્પાદન સંચાલન [ડ] ઉત્પાદન અંકુશ

૨. સંગીન ખરીદીની આવશ્યક શરતો કેટલી છે?

[અ] ૫ [બ] ૪ [ક] ૬ [ડ] ૭

૩. કઈ ખરીદનીતિમાં ઉચ્ચ સંચાલકોની જવાબદારી ઘટે છે ?

[અ] કેન્દ્રિત ખરીદી [બ] વિકેન્દ્રિત ખરીદી

[ક] બંને [અ] અને [બ] [ડ] આપેલ પૈકી એક પણ નહિ

૪. .... પદ્ધતિ મુજબ તાત્કાલિક જરૂરિયાતોને પૂરી કરવા માટે જ ખરીદી કરવામાં આવે છે.

[અ] સટ્ટાત્મક ખરીદી [બ] ત્વરિત ખરીદી

[ક] સ્ટોકલેસ ખરીદી [ડ] બ્લેન્કેટ ખરીદી

૫. માલસામગ્રી અંકુશએ .... નું કાર્ય છે.

[અ] ઉત્પાદન સંચાલન [બ] ખરીદી

[ક] માલસામગ્રી સંચાલન [ડ] ઉત્પાદન આયોજન

૬. માલસામગ્રી અંકુશમાં .... નો સમાવેશ થતો નથી.

[અ] કઈ વસ્તુ ખરીદવી [બ] વસ્તુ ક્યારે ખરીદવી

[ક] કઈ પદ્ધતિએ ઉત્પાદન કરવું [ડ] કેટલા જથ્થામાં વસ્તુ ખરીદવી

૭. કોઈ એક પદાર્થમાંથી જુદી-જુદી અનેક વસ્તુઓ તૈયાર થાય છે.

[અ] સંયોજિત પ્રક્રિયા [બ] પુનરાવર્તીત પ્રક્રિયા

[ક] સતત પ્રક્રિયા [ડ] વિશ્લેષણાત્મક પ્રક્રિયા

Scanned with OKEN Scanner

૮. .... એ ઉત્પાદન અંકુશની પૂર્વશરત છે.

[અ] માલસામાનની ખરીદી [બ] ઉત્પાદન સંચાલન
[ક] માલસામગ્રી અંકુશ [ડ] ઉત્પાદન આયોજન

૯. જ્યારે એક દેશનાં પ્રવાસીઓ અન્ય દેશમાં પ્રવાસ કરે તેને .... કહેવાય.

[અ] આંતરિક પ્રવાસન સંચાલન [બ] ઘરેલુ પ્રવાસન સંચાલન
[ક] આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રવાસન સંચાલન [ડ] રાષ્ટ્રીય પ્રવાસન સંચાલન

૧૦. .... માં જુદાં જુદાં નિવાસનતંત્રો અને પ્રચલિત પર્યાવરણીય સ્થળોની મુલાકાત કરવામાં આવે છે.

[અ] સાહસિક પ્રવાસન સંચાલન [બ] ધાર્મિક પ્રવાસન સંચાલન
[ક] ગોલ્ફ ટૂરિઝમ સંચાલન [ડ] ઈકો ટૂરિઝમ સંચાલન

[બ] ખાલી જગ્યા પૂરોઃ **[૦૫]**

૧. ઉત્પાદનનું સાતત્ય જળવાય તે માટે .... એક પૂર્વ શરત છે.

૨. જે જથ્થામાં ખરીદીનો ખર્ચ ઓછો આવે તેને .... કહેવામાં આવે છે.

૩. .... એટલે તૈયાર થયેલ માલ કે સેવાનો જથ્થો અને ઉત્પાદનની પ્રક્રિયામાં ઉપયોગમાં લેવાતાં ઉત્પાદનનાં બધા સાધનોનો જથ્થો એ બંનેનો ગુણોત્તર.

૪. જ્યારે ઉત્પાદિત વસ્તુ વજનદાર હોય ત્યાં .... ની સમીપતા મહત્વનું પરિબળ બને છે.

૫. ઉત્પાદનનું દરેક એકમ કાચા માલમાંથી તૈયાર માલમાં ફેરવાતાં જે રસ્તે મુસાફરી કરશે તેને .... કહેવાય.

પ્રઃ૨ ટૂંકમાં જવાબ આપોઃ [કોઇ પણ ચાર] **[૦૮]**

૧. માલસામગ્રીનો અર્થ આપો.

૨. સંગીન ખરીદીના કોઈ પણ ચાર હેતુઓ જણાવો.

૩. સ્ટોકલેસ ખરીદી એટલે શું?

૪. માલસામ્રગી અંકુશનો અર્થ શું છે?.

૫. ઉત્પાદન અને ઉત્પાદકતા વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

૬. વેબરના સિદ્ધાંતના પરિબળો જણાવો.

૭. ઉત્પાદન અંકુશની પ્રક્રિયાના માત્ર તબકકા જણાવો.

૮. પ્રવાસનનો અર્થ આપો.

Scanned with OKEN Scanner

પ્ર:૩ ઉત્પાદન સંચાલનનું કાર્યક્ષેત્ર વિગતે સમજાવો. [૧૩]

(અથવા)

પ્ર:૩ (અ) સંગીન ખરીદીનો અર્થ આપી તેના સિદ્ધાંતો સમજાવો. [૦૬]

(બ) માલસામગ્રી સંચાલનનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. [૦૭]

પ્ર:૪[અ] ટૂંક નોંધ લખો: [કોઇ પણ બે] [૦૮]

૧. કેન્દ્રિત ખરીદીનાં ફાયદા

૨. સ્થાન પસંદગીના કોઈ પણ ચાર પરિબળો

૩. તફાવત - જોબ ઉત્પાદન અને બેચ ઉત્પાદન

૪. એડવેન્ચર (સાહસિક) પ્રવાસન સંચાલન અને ધાર્મિક પ્રવાસન સંચાલન

[બ] કેસ સ્ટડી [૦૬]

જલધીશ પ્રા. લિ. કતારગામ, સુરતમાં આવેલ છે. તેઓ કાપડના લૂમ્સનું કારખાનું ચલાવે છે. આ પેઢી ૫૦ વર્ષથી કાર્યરત છે. હાલમાં સરકારે જાહેર કરેલા માસ્ટર પ્લાન પ્રમાણે કતારગામ રહેણાંક વિસ્તાર છે. આથી સંચાલકો તેમના ધંધાનું સ્થળાંતર અન્ય ઔદ્યોગિક વિસ્તારમાં કરવાનું વિચારી રહ્યા છે. સંચાલકો પાસે નીચે પ્રમાણેના વિકલ્પો છે:

(૧) જીઆઈડીસી., સાયણ, કતારગામથી ૨૦ કિલોમીટર દૂર છે. સરકારની સસ્તા વ્યાજના દરની લોન અને કરરાહતોને કારણે આ જગ્યા લાભકારક છે. જમીનનો ૧ ચો. મીટરનો ભાવ રૂ. ૧૦૦૦ છે. વીજળી પુરવઠા અંગે અનિશ્ચિતતા છે.

(૨) જીઆઈડીસી., સચિન, કતારગામથી ૧૮ કિલોમીટર દૂર છે. આ જગ્યાનો મૂળ ફાયદો એ છે કે તે ઔદ્યોગિક અને વધુ વિકસિત વિસ્તાર છે. અહીં આ ધંધા માટે કુશળ કારીગરો સસ્તા દરે મળી રહે છે. જમીનનો ભાવ ૧ ચો. મીટરના રૂ. ૧૫૦૦ છે. આ વિસ્તારમાં સતત વીજળી પુરવઠો નિયમિત મળી શકે છે.

ઉપરોક્ત બે સ્થળો પૈકી તમારા મતે કઇ જગ્યા સૌથી વધુ યોગ્ય છે? કારણો આપો.

◈ ◈ ◈

Scanned with OKEN Scanner

શેઠ સી. ડી. બરફીવાલા કોલેજ ઓફ કોમર્સ, સુરત

આંતરિક કસોટી, 2023-24

ટી.વાય.બી.કોમ (સેમેસ્ટર - 6)

તા.01-03-2024

English

: Language Through Literature

સમય : 8.15 થી 10.15

ગુણ : 50

Instructions:

1. Answers to Question number One to be written in Answer book only. Copy question and write down the correct answer.
2. Figures to the right indicate full marks to the question.
3. Indicate clearly the options you attempt.
4. Begin a new question from a new page.

Q-1 Select the correct options: **(10)**

1. In the poem 'My Grandmother's House' the house is portrayed as a place of ?
   (A) love (B) hatred (C) comfort (D) None
2. Who is the poet of 'My Grandmother's House' ?
   (A) William Wordsworth (B) Kamala Das
   (C) Robert Brown (D) None
3. Give the meaning of the word 'peer'?
   (A) To look keenly (B) Face (C) To move (D) surprise
4. The 'Captain' in the poem refers to?
   (A) George Washington (B) Abraham Lincoln
   (C) Walt Whitman (D) None
5. Give the meaning of the word 'voyage'.
   (A) Effortlessly (B) A short journey
   (C) Hazardously (D) A long journey
6. Who is the poet of'O Captain! My Captain!'?
   (A) Flynn (B) John Keats (C) Walt Whitman (D) Jimmy Blake
7. In the poem 'She Walks in Beauty'the poet thinks she looks more beautiful
   (A) in twilight (B) at night (C) in sunshine (D) in heaven's light
8. Who is the poet of 'She Walks in Beauty'?
   (A) R. Tagore (B) Lord Byron (C) Kamala Das (D) None

Scanned with OKEN Scanner

9. The woman finds Upagupta
   (A) Lying in bis bed (B) Talking to his disciples
   (C) Sleeping on the bare Earth (D) Waiting for dawn to break
10. Who is the poet of 'Upagupta' ?
   (A) Kamala Das (B) Rudyard Kipling
   (C) Rabindranath Tagore (D) None

Q-2. Analyse Kipling's 'Values in Life' with reference to his views on acquiring wealth. **(12)**

OR

Q-2. What does Shaw emphasize on, in'Spoken English and Broken English'. **(12)**

Q-3. (A) Develop dialogues on the following (any one) **(08)**

(1) Lakshman and Sumit are good friends. They met outside a restaurant after a month.

(2) You call a cinema hall in order to ask about movie timings and to book a ticket for a particular show.

(B) Answer in detail (any one) **(10)**

(1) Discuss the qualities of a good leader.

(2) How teamwork is important in professional life.

Q-4. Do as directed **(10)**

- **Fill in the blanks using suitable affixes.**
  1. Let us stop this __________ discussion. (meaning)
  2. Some people __________ eating bitter gourd. (like)
  3. He is an __________ man. (ambition)
  4. Children in rural areas of India suffer from __________ . (nutrition)
- **Use the following affixes to form three (3) suitable words**
  5. Dis: 6. Less:
- **Give synonyms of the following words.**
  7. Yearly 8. Dirty 9. Futile
- **Give antonyms of the following words.**
  10. Arrive 11. Cry 12. Full

◈ ◈ ◈

Scanned with OKEN Scanner

શેઠ સી. ડી. બરફીવાલા કોલેજ ઓફ કોમર્સ, સુરત

આંતરિક કસોટી, 2023-24

ટી.વાય.બી.કોમ (સેમેસ્ટર - 6)

ગુજરાતી (પ્રત્યાયન કૌશલ્ય) સમય : 8.15 થી 10.15

તા.01-03-2024 ગુણ : 50

પ્રશ્ન - ૧. ટૂંક માં જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ) **(૧૦)**

૧. અખબારી અહેવાલ એટલે શું?

૨. અખબારી અહેવાલ લેખનમાં ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો જણાવો.

૩. બજાર અહેવાલના કોઈપણ બે કાર્યો જણાવો.

૪. હેડલાઈનનું અખબારી અહેવાલમાં શું મહત્વ છે?

૫. SEBI નું પૂર્ણ નામ જણાવો.

૬. બજાર અહેવાલનો મુખ્ય હેતુ કયો છે?

૭. કોર્નરીંગએટલે શું?

૮. ગધ્યાંશગ્રહણ કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવના મુદ્દાઓ જણાવો.

પ્રશ્ન - ૨.અખબારી અહેવાલનું મહત્વ સમજાવી તેના માળખા વિષે ચર્ચા કરો. **(૧૩)**

(અથવા)

પ્રશ્ન - ૩. વાયબ્રન્ટ ગુજરાત ગ્લોબલ સમીટ ૨૦૨૪ અંગે નો અખબારી અહેવાલ તૈયાર કરો. **(૧૩)**

(અથવા)

પ્રશ્ન - ૩.બજાર અહેવાલ એટલે શું? તે જણાવી તેજી-મંદીના કારણો અંગે સદ્રષ્ટાંત ચર્ચા કરો. **(૧૩)**

(અથવા)

પ્રશ્ન - ૩. લગ્નની મોસમને કારણે સોના-ચાંદી બજારમાં તેજીનું વલણ દર્શાવતો અહેવાલ તૈયાર કરો. **(૧૩)**

પ્રશ્ન - ૪. નીચે આપેલા ગદ્યાંશને વાંચી પૂછેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો. **(૧૪)**

એકાગ્રતાની શક્તિ જેમ વધુને વધુ કેળવાતી જશે, તેમ વધુને વધુ જ્ઞાન પ્રાપ્તિ થતી જશે. જ્ઞાનપ્રાપ્તિનો આ જ માત્ર ઉપાય છે. બુટ પોલીશવાળો પણ જેતલો એકાગ્ર થશે, તેટલો તે જોડાને

(પાછળ જુઓ)

Scanned with OKEN Scanner

વધારે ચમકવાળા બનાવશે, એજ રીતે એકાગ્રતાને લીધે રસોઇયો વધુ સારી રસોઇ બનાવશે. ધન મેળવવામાં ઇશ્વરની આરાધના કરવામાં કે અન્ય કોઇ કાર્ય બજાવવામાં એકાગ્રતાની શક્તિ જેટલી વધારે તેટલું તે કાર્ય શરુ થશે.માનવીની શક્તિઓને એકાગ્ર કર્યા સિવાય આ જગતમાનું બધું જ્ઞાન ક્યાં મેળવાયું છે? આપણે એના દ્વાર કેમ ખખડાવવા તે જાણીએ, યોગ્ય તો પ્રહાર કેવી રીતે કરવો તે પીછાણીએ તો જગત તેના રહસ્યો આપની સમક્ષ ખુલ્લાં કરવા તૈયાર છે, એકાગ્રતામાંથી આ પ્રકારના બળ અને શક્તિ આવે છે.

\- સ્વામી વિવેકાનંદ

પ્રશ્નો : ૧. જ્ઞાનપ્રાપ્તિનો એક માત્ર ઉપાય કયો છે?

૨. બુટ પોલીશવાળો અને રસોઇયો વધુ સારું કામ ક્યારે કરી શકશે?

૩. કાર્ય વધારે સારું શેનાથી થશે?

૪. આ ગધ્યાંશને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

(અથવા)

પ્રશ્ન ૪. ટૂંકનોંધ લાખો. **(૧૪)**

૧. સારા પ્રેસ અહેવાલના લક્ષણો.

૨. સંગઠિત બજારના પ્રકારો.

Scanned with OKEN Scanner

શેઠ સી. ડી. બરફીવાલા કોલેજ ઓફ કોમર્સ, સુરત

આંતરિક કસોટી, 2023-24

ટી.વાય.બી.કોમ (સેમેસ્ટર - 6)

તા. 28-02-2024 Advance Accounting & Auditing - VIII સમય : 8.15 થી 10.15

ગુણ : 50

પ્રશ્ન.૧ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો. (૧૫)

૧.નીચેનામાંથી કયો બજેટરી અંકુશનો ફાયદો નથી.

(A) સફળતાનો આધાર સહકાર પર (B) અંકુશ

(C) સાધનોનો ઈષ્ટતમ ઉપયોગ (D) અપવાદ દ્વારા સંચાલન

૨. આગામી અંદાજપત્ર મુદતના જુદા જુદા સમયે રોકડ પરિસ્થિતિ શી હશે તેનો ખ્યાલ આપતી યોજના એટલે

(A) પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર (B) રોકડ અંદાજપત્ર

(B) માસ્ટર બજેટ (D) અંદાજપત્ર

૩. નીચેનામાંથી કઇ રોકડઅંદાજ પત્રની મુશ્કેલી નથી.

(A) અંદાજો મુશ્કેલ. (B)અમલમાં અસરકારકતા

(C) જડતા (D) ઉપર માંથી એક પણ નહીં

૪. પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્રમાં ખર્ચનું વર્ગીકરણ ....

(A) મુદતી ખર્ચ (B) સીમાંત ખર્ચ (C) અર્ધ ચલિત ખર્ચ (D) ઉપરના બધા જ

૫. ધંધામાં ખર્ચ માટે કે આવક માટે જવાબદાર એવી વ્યક્તિઓને અનુલક્ષીને હિસાબો તૈયાર કરવાની પદ્ધતિને .... કહી શકાય

(A) નાણાકીય હિસાબી પદ્ધતિ (B) રોકડ અંદાજપત્ર

(C) માસ્ટર બજેટ (D) જવાબદારી લક્ષી હિસાબી પદ્ધતિ

૬. અસરકારક જવાબદાર લક્ષી હિસાબી પદ્ધતિની આવશ્યકતા નીચેનામાંથી કઇ છે.

(A) જવાબદારી કેન્દ્રોની નિશ્ચિત કરવા જોઇએ.

(B) કામગીરી માપવા માટેના માપદંડો નક્કી કરવા જોઇએ.

(C) તેને ઉચ્ચ સંચાલકોનો ટેકો હોવો જોઈએ.

(D) ઉપરના બધા જ

૭. સમતુટ બિંદુ શોધવાની રીતો નીચેનામાંથી કઇ છે ?

(A) સમીકરણ પદ્ધતિ (B) સૂત્ર પદ્ધતિ (C) આલેખ પદ્ધતિ (D) ઉપરની બધી જ

૮. સમતુટ બિંદુએ કુલ ફાળો એટલે

(A) મુદતી પડતર (B) સીમાંત પડતર (C) A અને B (D) કુલ પડતર

Scanned with OKEN Scanner

૯. સમતુટ બિંદુ ની સપાટી થી નીચે વેચાણ કરીએ .... થાય છે.
(A) નફો (B) નુકસાન (C) સલામતી ગાળો (D) ઉપર માંથી એક પણ નહીં

૧૦. સ્થિર ખર્ચ વસૂલ થયા પછી વધારાનું વેચાણ કરવાથી કુલ ફાળો = ... મળે.
(A) નુકસાન (B) નફો (C) A અને B (D) ઉપર માંથી એક પણ નહીં

૧૧. માસ્ટર બજેટને બીજા કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે.
(A) સારાંશ બજેટ (B) આખરી નફા યોજના (C) સર્વગ્રાહી બજેટ (D) ઉપરના બધા જ

૧૨. મૂડી ખર્ચ ની યોજના સ્વીકારવામાં આવે તો તેને કારણે બીજી શ્રેષ્ઠ મૂડી રોકાણની યોજના કંપનીએ છોડી દેવી પડે તેને .... કહેવામાં આવે છે.
(A) વ્યક્ત પડતર (B) ગર્ભિત પડતર (C) જતી કરેલી પડતર (D) B અને C

૧૩. રાખી મુકેલ કમાણી ની વૈકલ્પિક પડતર એટલે
(A) ડિબેન્ચર હોલ્ડરો એ છોડી દીધેલ વ્યાજ
(B) પ્રેફરન્સ શેર હોલ્ડરો છોડી દીધેલ ડિવિડન્ડ
(C) ઈક્વિટી હોલ્ડરોએ છોડી દીધેલ ડિવિડન્ડ
(D) ઉપરના માંથી એક પણ નહીં.

૧૪. નીચેનામાંથી કોની મૂડીની પડતર નક્કી કરવાનું કાર્ય સૌથી મુશ્કેલ છે.
(A) પ્રેફરન્સ શેર મૂડીની પડતર (B) ડિબેન્ચર મૂડીની પડતર
(C) ઈક્વિટી શેર મૂડીની પડતર (D) ઉપરના માંથી એક પણ નહીં.

૧૫. જ્યારે વેચાણ આવક વગેરે અંગેના અંદાજો ચોક્કસપણે મુકવાનું કામ મુશ્કેલ હોય, માલની માંગ અનિશ્ચિત હોય અથવા કોઈ કારણસર અંદાજપત્ર મુદત દરમિયાન ઉત્પાદન સપાટી સ્થિર રહી શકે એમ ન હોય ત્યારે સંચાલકો .... પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરે છે.
(A) રોકડ અંદાજપત્ર (B) અંદાજપત્ર
(C) પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર (D) ઉપરમાંથી એક પણ નહી

પ્રશ્ન.૨ માંગ્ય મુજબ જવાબ આપો. (ગમે તે ચાર) (૦૮)

(૧) તેજાનંદ લી. તમને નીચેની માહિતી આપે છે.

વિગત	એપ્રિલ	મે	જૂન	જુલાઈ
અંદાજીત ખરીદી (રૂ.)	૯૦,૦૦૦	૧,૫૭,૫૦૦	૨,૯૨,૫૦૦	૨,૨૫,૦૦૦
લેણદારોની શરૂની બાકી (રૂ.)	૨૨,૫૦૦	૪૫,૦૦૦	૯૦,૦૦૦	૬૭,૫૦૦

ઓગસ્ટ માસમાં શરૂનો સ્ટોક નથી.

ઉપરની માહિતી પરથી એપ્રિલ થી જુલાઈ માસમાં લેણદારને ચૂકવેલ રકમની ગણતરી કરો.

Scanned with OKEN Scanner

(૨) શ્રદ્ધા લિમિટેડની નીચેની વિગતો પરથી ઓક્ટોબર માસ માટેના રોકડ અંદાજપત્ર માટે મળેલ રકમ શોધો.

જુલાઈ માસનું કુલ વેચાણ	રૂા. ૬,૦૦,૦૦૦
ઓગસ્ટ માસનું કુલ વેચાણ	રૂા. ૭,૦૦,૦૦૦
સપ્ટેમ્બર માસનું કુલ વેચાણ	રૂા. ૮,૦૦,૦૦૦
ઓક્ટોબર માસનું કુલ વેચાણ	રૂા. ૯,૦૦,૦૦૦

કુલ વેચાણના ૩૦% રોકડ વેચાણ છે. ઉધાર વેચાણના ૫૦ % નાણા વેચાણ પછીના મહિને ૪૦% ત્યારબાદ બીજા મહિને, અને ૧૦% ના ત્રીજા મહિને મળે છે.

(૩) મહાવીર લી. તમને નીચેની માહિતી આપે છે.

સલામતી ગાળો	૩૭.૫%
ફાળા ગુણોતર	૪૦%
મુંદતી પડતર	રૂ.૧૨,૫૦,૦૦૦

શોધી કાઢો.

(૧) વર્તમાનં વેચાણ (૨) વર્તમાન નફો.

(૪) કબીર લીનું ૬૦% શક્તિએ સમતૂટબિંદુએ વેચાણ રૂ.૩૧,૨૫,૦૦૦,કુલ ફાળો રૂ.૧૨,૫૦,૦૦૦. જો બીજી ૪૦% શક્તિએ ઉત્પાદન કરવામાં આવે તો નફો શોધો.

(૫) ભંડારી લી.હાલમાં ૮૦% ઉત્પાદન સપાટીએ ઉત્પાદન કરે છે.અર્ધચલિત ખર્ચાઓ (જેમાં દર ૪૫૦ એકમદીઠ રૂ.૧૮૦૦ લેખે સીમાંત ખર્ચા સમાયેલા છે) રૂ.૨,૯૭,૦૦૦

તમારે ૯૬% ઉત્પાદન સપાટીએ (૪૩,૨૦૦ એકમો) અર્ધ ચલિત ખર્ચાઓ શોધવાના છે.

(૬) રોકડ અંદાજપત્રની પધ્ધતિ જણાવો.

(૭) જવાબદારી હિસાબીપધ્ધતિના પ્રકારો જણાવો.

(૮) મૂડી પડતર એટલે શું ?

પ્રશ્ન.3 પ્રેમ લિમિટેડની નીચે આપેલી વિગતો પરથી એપ્રિલ થી જુન ૨૦૨૩ સુધીના ત્રણ માસનનું રોકડ બજેટ બનાવો. (૧3)

૧. તારીખ ૧-૪-૨૩ ના રોજ રોકડ અને બેંક સિલક રૂા. ૬૦,૦૦૦ છે.

૨. કુલ વેચાણના ૪૦% રોકડ વેચાણ અને ૬૦% ઉધાર વેચાણ ધારો.

૩. ઉધાર વેચાણના ૫૦% વેચાણ પછીના મહિનામાં અને બાકીના ૫૦% બીજા મહિનામાં વસૂલ મળે છે.

૪. વેપારીઓએ આપેલ શાખનો ગાળો એક મહિનાનો છે.

૫. પરોક્ષ ખર્ચમાં સ્થિર મિલકતના ઘસારાના માસિક રૂા. ૨૨,૫૦૦ લેખેનો સમાવેશ થાય છે.

૬. મજૂરી ચૂકવવાનો સમય ગાળો એક મહિનો અને પરોક્ષ ખર્ચા ચૂકવવાનો સમય ગાળો ૧/૨ માસનો છે.

Scanned with OKEN Scanner

૭. જૂન ૨૦૨૩ માં ડિબેન્ચર પર વ્યાજ રૂા. ૩૭,૫૦૦ ચૂકવવાનું છે.

૮.

માસ	કુલ વેચાણ(રૂા.)	ખરીદી (રૂા.)	મજૂરી (રૂા.)	પરોક્ષ ખર્ચા (રૂા.)
ફેબ્રુઆરી	૬,૦૦,૦૦૦	૩,૦૦,૦૦૦	૧,૨૦,૦૦૦	૧,૧૨,૫૦૦
માર્ચ	૪,૫૦,૦૦૦	૨,૭૦,૦૦૦	૧,૦૮,૦૦૦	૯૭,૫૦૦
એપ્રિલ	૬,૫૦,૦૦૦	૩,૩૦,૦૦૦	૧,૪૪,૦૦૦	૧,૨૭,૫૦૦
મે	૯,૦૦,૦૦૦	૪,૮૦,૦૦૦	૧,૫૦,૦૦૦	૧,૪૨,૫૦૦
જૂન	૫,૦૦,૦૦૦	૨,૪૦,૦૦૦	૧,૨૬,૦૦૦	૧,૧૨,૫૦૦

(અથવા)

પ્રશ્ન. ૩ ક્રિષ્ના કંપની.લી. પરિવર્તનશીલ બજેટરી અંકુશની પધ્ધતિ અપનાવે છે.૭૦%,૮૦%, અને ૯૦% ની પ્રવૃત્તિ એ પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર દર્શાવવું જરૂરી છે.નીચેની માહિતી ઉપલબ્ધ છે. (૧૩)

(૧) વેચાણ : ૩૫૦૦ એકમો (૭૦ % પ્રવૃત્તિએ) એકમ દીઠ રૂ.૧૦૦૦લેખે,જો ઉત્પાદન ૮૦% થી ૯૦% સુધી વધે તો તેની મૂળ કિંમતમાં અનુક્રમે ૨.૫% અને ૫%નો વધારો થશે.

(૨) ચલિત ખર્ચા : એકમદીઠ રૂ.૨૦૦,જે પૈકી કાચામાલની પડતર ૬૦%,મજૂરીની પડતર ૩૦%,અન્યચલિત પડતર ૧૦% છે.

જો ઉત્પાદન ૭૫% થી વધે તો જરૂરી કાચામાલની ખરીદીમાં અને મજૂરી ખર્ચમાં ૫% વધારો થશે, જયારે ૮૫ % થી વધે તો,કાચામાલની ખરીદી તથા મજૂરીખર્ચમાં ૧૦% વધારો થશે.

(૩) ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ: સેલ્સમેનનું કમિશન વેચાણ કિંમતના ૫% છે.

(૪) અર્ધચાલિત ખર્ચા:

	૪૦% (રૂ.)	૬૦% (રૂ.)
કારખાના પરોક્ષખર્ચા	૫,૬૦,૦૦૦	૬,૪૦,૦૦૦
વેચાણ વિતરણ ખર્ચા	૪,૧૬,૦૦૦	૪,૬૪,૦૦૦

(૫) સ્થિર ખર્ચા

	૪૦% (રૂ.)	૬૦% (રૂ.)
ઓફીસ ખર્ચા	૪,૮૦,૦૦૦	૪,૮૦,૦૦૦
ઘસારો	૬૦,૦૦૦	૬૦,૦૦૦

સ્થિર ખર્ચાઓ ૬૫% થી ૭૫% ક્ષમતા વચ્ચે સ્થિર રહે છે. પરંતુ ૭૫% થી ૮૫%ક્ષમતા વચ્ચે ઉપરની રકમમાં ૫% વધે છે.જયારે ૮૫% થી ૧૦૦% વચ્ચે ઉપરની રકમના ૧૦% વધે છે.

Scanned with OKEN Scanner

પ્રશ્ન.૪(અ) જય સીયારામ લી.ની નીચેની માહિતી રથી ૩૦મી સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૩ના રોજ પૂરા થતા ત્રણ માસ માટેનું રોકડ અંદાજપત્ર બનાવો.

૧. જુલાઈ ૨૦૨૩ ના રોજ બેંક સિલક રૂા. ૨૫,૦૦૦

૨. અંદાજેલ માસિક પગાર અને મજૂરી રૂા. ૧૦,૦૦૦

૩. ચૂકવવા પાત્ર વ્યાજ ઓગસ્ટ ૨૦૨૩ રૂા. ૫,૦૦૦

અંદાજ	જૂન (ખરેખર)	જુલાઈ	ઑગષ્ટ	સપ્ટેમ્બર
ઉધાર વેચાણ		૧,૪૦,૦૦૦	૧,૫૨,૦૦૦	૧,૨૧,૦૦૦
રોકડ વેચાણ	-	૮૦,૦૦૦	૧,૪૦,૦૦૦	૧,૨૦,૦૦૦
ખરીદી	૧,૬૦,૦૦૦	૧,૭૦,૦૦૦	૨,૪૦,૦૦૦	૧,૮૦,૦૦૦
અન્ય ખર્ચા	-	૨૦,૦૦૦	૨૨,૦૦૦	૨૧,૦૦૦

(અથવા)

(અ) રંગ લી. તમને નીચેની માહિતી આપે છે. (૦૮)

મુદતી પડતર રૂ.૨,૮૦,૦૦૦

સીમાંત પડતર રૂ.૨,૨૯,૦૯૧

ગણતરી કરો.

(૧) સમતૂટ બિંદુએ વેચાણ

(૨) રૂ.૮,૦૦,૦૦૦ના વેચાણે થનારો નફો.

(૩) રૂ.૧,૦૦,૦૦૦ ખોટ હોય ત્યારે વેચાણ

(૪) રૂ.૨,૦૦,૦૦૦ના નફાએ સલામતી ગાળો

(બ) ટૂંક નોધ લખો. (૦૬)

(૧) જવાબદારી હિસાબી પધ્ધતિના ફાયદા અને મર્યાદા.

(૨) બજેટરી અંકુશના હેતુઓ

(અથવા)

(બ) ટૂંક નોધ લખો. (૦૬)

(૧) મૂડીપડતરનો અર્થ અને તેનું મહત્વ.

(૨) સમતૂટ વિક્ષેલષણના અનુમાનો અને તેની મર્યાદા.

◈ ◈ ◈

Scanned with OKEN Scanner

શેઠ સી. ડી. બરફીવાલા કોલેજ ઓફ કોમર્સ, સુરત

આંતરિક કસોટી, 2023-24

ટી.વાય.બી.કોમ (સેમેસ્ટર - 6)

તા.05-03-2024

Statistics

સમય : 8.15 થી 10.15

ગુણ : 50

PART - A

પ્ર-1 (A) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો. **(05)**

(1) નીચેનામાંથી કઈ રીત વાહનવ્યવહારના પ્રશ્નોના ઉકેલ માટેની નથી ?

(A) ન્યૂનતમ શ્રેણિકની રીત (B) લઘુ-ગુરુ ની રીત

(C) Min (min-max) ની રીત (D) Max (min-max) ની રીત

(2) સુરેખ આયોજનનો સૌપ્રથમ ઉપયોગ કોણે કર્યો હતો ?

(A) જર્યોર્જ બી.ડાન્ટઝિંગ (B) કાર્લ પિયરર્સન

(C) માર્શલ વૂડ (D) A અને C

(3) નિયુક્તિની સમસ્યા માટે નીચે પૈકી વિકલ્પ સાચો છે ?

(A) પ્રાપ્તિસ્થાનો = ઉત્પત્તિસ્થાનો (B) પ્રાપ્તિસ્થાનો < ઉત્પત્તિસ્થાનો

(C) પ્રાપ્તિસ્થાનો > ઉત્પત્તિસ્થાનો (D) પ્રાપ્તિસ્થાનો ≠ ઉત્પત્તિસ્થાનો

(4) બિનપ્રાચલીય પરીક્ષણોની રીતો જણાવો.

(A) સંજ્ઞા પરીક્ષણ (B) મધ્યસ્થ પરીક્ષણ (C) ગરુ-ગુરુ રીત (D) A અને B બંને

(5) વ્યક્તિ, વસ્તુ કે લક્ષણનો ક્રમ સૂચવતી પદ્ધતિ એટલે ......

(A) ક્રમાંક પદ્ધતિ (B) ઓળખ- અંક માપ પદ્ધતિ

(C) અંતર - -અંક માપ પદ્ધતિ (D) ગુણોત્તર - અંક માપ પદ્ધતિ

પ્ર-1 (B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો. **(10)**

(1) હેતુલક્ષી વિધેય $z = 100x + 150y$ નું મહત્તમ મૂલ્ય માટેના ઈષ્ટ શિરોબિંદુઓ (0,0), (36,0), (30,15), (15,30) છે, તો z max = ...

(A) 5250 (B) 6000 (C) 3600 (D) 0

(2) ન્યૂનતમ શ્રેણિકની રીતે નીચેના વાહનવ્યવહારના પ્રશ્નનો ઉકેલ મેળવો.

	A_1	A_2	પુરવઠો
B_1	5	7	5
B_2	3	2	10
માંગ	10	5	15

(A) 65 (B) 60 (C) 50 (D) 40

Scanned with OKEN Scanner

(3) નીચે આપેલ નિયુક્તિની સમસ્યા ઉકેલો.

	A_1	A_2
B_1	1	6
B_2	3	4

(A) 10 (B) 4 (C) 9 (D) 5

(4) જ્યારે n > 25 હોય અને T = 11, Ho: હેઠળ મધ્યક = 15, વિચરણ = 7.5 માટે Zcal = ...

(A) 2.58 (B) 1.96 (C) 1.4606 (D) 3.00

(5) સંજ્ઞા પરીક્ષણ માટે n = 10, p = q = 1/2 હોય, તો p (T $\geq$ 9) = ...

(A) 0.0107 (B) 0.170 (C) 0.017 (D) 0.107

PART - B

પ્ર-2 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઇપણ ચાર) **(08)**

(1) સુરેખ આયોજનની ધારણાઓ જણાવો.

(2) બિન પ્રાચલીય પરીક્ષણ એટલે શું ?

(3) બિન પ્રાચલીય પરીક્ષણની રીતો જણાવો.

(4) સમજાવો :- (1) મૂળ શક્ય ઉકેલ
(2) બહિર્મુખ ગણ

(5) વાહનવ્યવહારના પ્રશ્નના ઉકેલની રીતો જણાવો.

(6) બિનપ્રાચલીય પરીક્ષણમાં આવતી માપપદ્ધતિઓ જણાવો.

(7) નીચેની વાહનવ્યવહારની સમસ્યા માટે Min(Min–Max) ની રીતે કુલ ન્યુનતમ ખર્ચ શોધો.

	D_1	D_2	પુરવઠો
F_1	14	24	20
F_2	16	20	30
માંગ	28	22	50

(8) નીચેની વાહનવ્યવહારની સમસ્યા માટે Max(Min–Max) ની રીતે કુલ ન્યુનતમ ખર્ચ શોધો.

	D_1	D_2	પુરવઠો
F_1	28	48	40
F_2	32	40	60
માંગ	56	44	100

Scanned with OKEN Scanner

પ્ર-3 (A) આંકડાશાસ્ત્ર વિષયનું પેપર વિભાગ - A અને વિભાગ - B માં વહેંચાયેલું છે. વિભાગ A ના દરેક પ્રશ્નના 4 ગુણ છે અને તેનો ઉકેલ મેળવવા માટે બે મિનિટ લાગે છે. વિભાગ - B માં દરેક પ્રશ્નના 5 ગુણ છે અને તેના ઉકેલમાં ત્રણ મિનિટ લાગે છે. પેપર માટેનો કુલ સમય 30 મિનિટ છે અને કુલ 12 પ્રશ્નોના જવાબ આપવાના છે. આલેખની રીતનો ઉપયોગ કરી મહત્તમ ગુણ મેળવવા માટે દરેક વિભાગમાંથી કેટલા પ્રશ્નો ગણવા જોઈએ તે શોધો. (07)

(B) નિયુક્તિની સમસ્યાનો ઉકેલ મેળવવાની હંગેરિયન રીત સમજાવો. (06)

(અથવા)

પ્ર-3 (A) પ્રાચલીય અને બીન પ્રાચલીય પરીક્ષણ વચ્ચેના તફાવતો સ્પષ્ટ કરો. (06)

(B) નીચેનો શ્રેણિક અમુક પાંચ માણસોને પાંચ કાર્યોમાંનું દરેક કાર્ય પૂરું કરવા માટે લાગતા સમયના અંદાજના આંકડા દર્શાવે છે, દરેક માણસને એક કાર્ય એવી રીતે સોંપો કે કામના કુલ માનવ કલાક ન્યુનતમ થાય. (07)

	માણસો				
કાર્યો	A	B	C	D	E
1	24	6	15	9	10
2	4	4	11	26	24
3	13	17	13	16	13
4	8	10	80	12	8
5	15	17	10	10	10

પ્ર-4 (A) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈપણ બે) (08)

(1) વિલકોશન સંજ્ઞા - પરીક્ષણ સમજાવો.

(2) 10 અવલોકનોના જોડકા પરથી નીચેના તફાવતોનાં ચિહ્નો મળે છે. તો સંજ્ઞા પરીક્ષણનો ઉપયોગ કરીને, "બંને નિદર્શો એક સમાન પ્રામાણ્ય સમષ્ટિ માંથી લેવામાં આવ્યા છે." એવી પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ દ્વિપદી વિતરણ દ્વારા કરો. 5% ની સાર્થકતાની કક્ષાનો ઉપયોગ કરો.

−, +, +, +, −, =, +, +, +, −

(3) સમજાવો :- સમતોલ અને અસમતોલ વાહનવ્યવહારની સમસ્યા.

Scanned with OKEN Scanner

(4) ન્યુનતમ શ્રેણિકની રીતથી નીચેની સમસ્યાનો ઉકેલ મેળવો.

	A	B	C	D	E	F	પુરવઠો
I	9	12	9	6	9	10	5
II	7	3	7	7	5	5	6
III	6	5	9	11	3	11	2
IV	6	8	11	2	2	10	9
માંગ	4	4	6	2	4	2	22

(B) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઇપણ એક) **(06)**

(1) નીચેની વાહનવ્યવહારની સમસ્યાનો પ્રારંભિક શક્ય ઉકેલ વોગેલની અંદાજીત રીતે મેળવો અને કુલ પરિવહન ખર્ચ શોધો.

	A_1	A_2	A_3	A_4	પુરવઠો
O_1	20	22	17	4	120
O_2	24	37	9	7	70
O_3	32	37	20	15	50
માંગ	60	40	30	10	240

(2) નીચેની શરતોને આધીન $Z = 30x + 50y$ ની ન્યુનતમ કિંમત મેળવો.

$3x + y \geq 15$

$x + 2y \geq 12$

$3x + 2y \geq 24$

$x \geq 0, y \geq 0$

(3) નીચેની માહિતી પરથી, "બંને નિદર્શો એક જ પ્રામાણ્ય સમષ્ટિમાંથી લેવામાં આવ્યા છે." એવી પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ મેન-વ્હીટની U પરીક્ષણ દ્વારા કરો. 5% ની સાર્થકતાની કક્ષાનો ઉપયોગ કરો.

નિદર્શ A	30	180	150	15	60	45	15	120	30	-
નિદર્શ B	75	135	240	180	220	210	30	105	15	120

◈ ◈ ◈

Scanned with OKEN Scanner

શેઠ સી. ડી. બરફીવાલા કોલેજ ઓફ કોમર્સ, સુરત

આંતરિક કસોટી, 2023-24

ટી.વાય.બી.કોમ (સેમેસ્ટર - 6)

તા.04-03-2024

બેન્કિંગ-૭

(ભારતીય બેન્કિંગ અને ચલણ વ્યવસ્થા)

સમય : 8.15 થી 10.15

ગુણ : 50

સૂચનાઃ ૧. જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નનાં કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર : ૧[અ] નીચે આપેલ બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરોઃ [૫]

૧. રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાનું સંચાલન કેટલા સભ્યોથી બનેલ મધ્યસ્થ બોર્ડ દ્વારા કરવામાં આવે છે ?

[અ] ૧૦ [બ] ૧૫ [ક] ૨૦ [ડ] ૨૫

૨. નીચે આપેલ પૈકી કયું શાખ નિયંત્રણનું ગુણાત્મક સાધન છે?

[અ] બેંક દરની નીતિ [બ] ખુલ્લા બજારની નીતિ

[ક] રોકડઅનામતનાં પ્રમાણમાં ફેરફાર [ડ] સીધા પગલાં

૩. બિનસંગઠિત નાણાબજારમાં .... નો સમાવેશ થાય છે.

[અ] RBI [બ] વેપારી બેન્કો [ક] શાહુકારો [ડ] ખાનગી બેન્કો

૪. ભારતમાં નોટ ઈસ્યુની વર્તમાન પદ્ધતિ .... છે.

[અ] સ્થિર અનામત પદ્ધતિ [બ] ન્યૂનતમ અનામત પદ્ધતિ

[ક] સ્થિર ફિડયુશયરિ પદ્ધતિ [ડ] સપ્રમાણ અનામત પદ્ધતિ

૫. જ્યારે વેપારી બેન્ક પોતાના વધારાનાં નાણા રિઝર્વ બેન્કમાં ટૂંકા સમય માટે મૂકે છે ત્યારે રિઝર્વ બેન્ક જે દરે વ્યાજ આપે તેને .... કહેવાય.

[અ] બેન્ક દર [બ] રેપો રેટ [ક] રિવર્સ રેપો રેટ [ડ] માર્જિન દર

[બ] ખાલી જગ્યા પૂરોઃ [૦૫]

૧. RBI નાં વર્તમાન ગવર્નર .... છે.

૨. મધ્યસ્થબેન્કનાં શાખનિયંત્રણનાં સાધનો મુખ્યત્વ .... પ્રકારનાં હોય છે.

૩. નાણાબજાર એ .... ગાળાના ભંડોળનું બજાર છે.

૪. કંપની પોતાની ટૂંકા ગાળાની કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરીયાત પૂરી કરવા વચનચિઠ્ઠી બહાર પાડે તેને .... કહેવાય.

૫. રિઝર્વ બેન્કનાં કોઈ પણ અંકુશ કે નિયમન વિના બજારનાં પરિબળો દ્વારા વિનિમય દર મુક્ત રીતે નિર્ધારિત થાય તેને .... કહેવાય.

Scanned with OKEN Scanner

[ક] જોડકાં જોડો: [૦૫]

૧. RBI નું પ્રણાલિકાગત કાર્ય	અ. મોંઘી બેન્ક લોન
૨. ભારતની નાણાકીય નીતિનો ઉદ્દેશ	બ. ચલણી નોટો બહાર પાડવી
૩. નાણાબજારનું ઘટક	ક. ઓદ્યોગિક વિકાસને પ્રોત્સાહન આપવું
૪. રેપો રેટમાં વધારો	ડ. ટ્રેઝરી બિલ્સ
૫. વિમુદ્રીકરણનો હેતુ	ઈ. આર્થિક સુધારાને સહાય
	ફ. કાળાં નાણા બહાર કાઢવવા

પ્રઃ૨ ટૂંકમાં જવાબ આપોઃ [કોઇ પણ ચાર] [૦૮]

૧. નાણાકીય નીતિનો અર્થ આપો.
૨. બેન્ક દર એટલે શું?
૩. નાણાંબજાર અને મૂડીબજાર વચ્ચે કોઈ પણ બે તફાવત જણાવો.
૪. કોલ-મની બજારનો અર્થ આપો.
૫. સપ્રમાણ અનામત પદ્ધતિનો અર્થ જણાવો.
૬. ભારતીય રિઝર્વ બેન્ક ક્યારે સ્થપાઈ અને ક્યારે તેનું રાષ્ટ્રીયકરણ થયું?
૭. વિનિમયદરનાં પ્રકારો જણાવો.
૮. સ્વચ્છ નોટ નીતિ માટે રિઝર્વ બેન્કે લીધેલાં પગલાં સૂચવો.

પ્રઃ૩ રિઝર્વ બેન્કનાં પ્રણાલિકાગત કાર્યો વિગતવાર સમજાવો. (૧૩)

(અથવા)

પ્રઃ૩ (અ) રિઝર્વ બેન્કની નાણાકીય નીતિની મર્યાદા સમજાવો. (૦૬)

(બ) ભારતીય નાણાબજારની લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો. (૦૭)

પ્રઃ૪[અ] ટૂંક નોંધ લખોઃ [કોઇ પણ બે] (૦૮)

૧. કોમર્શિયલ પેપર
૨. રિઝર્વ બેન્કની વિનિમયદર નીતિનાં ઉદ્દેશો
૩. ખુલ્લા બજારની નીતિ
૪. ચલણીનોટોનું વિમુદ્રીકરણ

[બ] કારણ આપોઃ [કોઇ પણ બે] (૦૬)

૧. ભારતીય નાણાબજારનો વિકાસ થયો હોવા છતાં તેમાં કેટલીક ખામીઓ રહેલી છે.
૨. ભારતીય રિઝર્વ બેન્કએ કૃષિતંત્રને પ્રોત્સાહન આપવા ઘણા પગલાં લીધેલાં છે.
૩. શાખનિયંત્રણનાં ગુણાત્મક સાધનોને પસંદગીનાં અંકુશો તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.
૪. ભારતમાં ચલણ બહાર પાડવા માટેની ન્યૂનતમ અનામત પદ્ધતિ વધુ અસરકારક છે.

◈ ◈ ◈

Scanned with OKEN Scanner

શેઠ સી. ડી. બરફીવાલા કોલેજ ઓફ કોમર્સ

તારીખ : 04-03-૨૦૨૪   આંતરિક કસોટી 2024   વાર : સોમવાર

સમય : 2 કલાક   ટી.~~એસ~~.વાય.બી.કોમ સેમેસ્ટર- 4   કુલ ગુણ : 50

બજારક્રિયા- 7

પ્રશ્ન-1 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો. (15)

1. .... આંતરરાષ્ટ્રીય માર્કેટિંગ સંચાલનમાં માત્ર ઉત્તેજિત કરતું જ નહિ પરંતુ રાષ્ટ્રની સ્થાનિક અર્થવ્યવસ્થા પર પણ તેની અસર પડે છે.

(A) સ્થાનિક બજાર   (B) વૈશ્વિક બજાર

(C) ઔધોગિક બજાર   (D) ઉપભોક્તા બજાર

2. .... વિજ્ઞાનની શોધ અને નવીનતાઓની શોધ પર આધારિત જ્ઞાનના માર્કેટિંગ માટેના કાર્યક્રમોનો સમાવેશ થાય છે.

(A)રાજકીય   (B) કાનૂની

(C) આર્થિક   (D) તકનીકી

3. તે ઓછા દેશોમાં દાખલ થવું જોઈએ જયારે તેમાં ....

(A)બજાર આકર્ષણ વધુ હોય   (B) સ્પર્ધાત્મક લાભો વધુ હોય

(C) જોખમો વધુ હોય   (D) બજાર પ્રવેશ અને બજાર નિયંત્રણ ખર્ચ વધુ હોય

4. જયારે આંતરરાષ્ટ્રીય બજારો વધુ આકર્ષક લાગે છે અને કંપની આ બજારોનું શોષણ કરવા સક્ષમ હોય છે, ત્યારે કંપની ....માં પ્રવેશ કરવાનો નિર્ણય લે છે.

(A) સ્પર્ધાત્મક બજાર   (B) સ્થાનિક બજાર

(C) આંતરરાષ્ટ્રીય બજાર   (D) ઉપભોક્તા માલનું બજાર

5. વિતરણ માધ્યમોનો અર્થ સીધું વેચાણ અથવા તેના .... દ્વારા વેચાણ થઇ શકે છે.

(A) જથ્થાબંધ વેપારી   (B) છૂટક વેપારી

(C) ઉપરોક્ત બંને   (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ

6. સીધું માધ્યમ ઉપભોક્તાને .... પાસેથી ખરીદી કરવા દે છે.

(A) ઉપભોક્તા   (B) ખરીદનાર

(C) વિક્રેતા   (D) ઉત્પાદક

Scanned with OKEN Scanner

7. કેટલીક કંપનીઓ પાસે વિશેષ જ્ઞાન હોય છે, જેનું ડીલરો દ્વારા મૂલ્ય અને આદર કરવામાં આવે છે. તે .... શક્તિ દ્વારા ઓળખાય છે.

(A) નિષ્ણાંત (B) પુરસ્કાર

(C) જબરદસ્તી (C) કાયદેસર

8. .... સંઘર્ષ ચેનલના સમાન સ્તરના ડીલરો વચ્ચે થાય છે.

(A) આડું (B) ઉભું

(C) બંને (D) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ

9. સામાજિક માર્કેટિંગ સામાજિક વર્તણૂકને પ્રભાવિત કરવાનો પ્રયત્ન કરે છે નહિ કે માર્કેટર્સને લાભ પહોંચાડવા, પરંતુ .... ને અને સામાન્ય સમાજને ફાયદો કરે છે.

(A) ગ્રાહક (B) લક્ષ્ય પ્રેક્ષકો

(C) ખરીદદારો (D) વિક્રેતાઓ

10. .... નો જન્મ થયો જયારે લોકોને સમજાયું કે ગ્રાહકોને ઉત્પાદનો વેચવા માટે ઉપયોગમાં લેવાતા સમાન માર્કેટિંગ સિદ્ધાંતોનો ઉપયોગ વિચારો, વલણ અને વર્તન વેચવા માટે થઇ શકે છે.

(A) ટેલી માર્કેટિંગ (B) ઈ-માર્કેટિંગ

(C) મોબાઈલ માર્કેટિંગ (D) સામાજિક માર્કેટિંગ

11. પેદાશના .... ને પ્રેક્ષકોના ઉત્પાદન વિષે વાકેફ કરવામાં આવે છે તે રીતે ઉલ્લેખ કરે છે.

(A) પ્રમોશન (B) સ્થળ

(C) ભૌતિક વિતરણ (D) જાહેરાત

12. .... ઉપભોક્તાને પેદાશ કઈ રીતે પહોંચે છે એનું વર્ણન કરે છે.

(A) પ્રમોશન (B) સ્થળ

(C) ભૌતિક વિતરણ (D) જાહેરાત

13. વારંવાર ભાવ યુદ્ધ, જાહેરાત યુદ્ધ, નવા ઉત્પાદન પરિચય .... ની લાક્ષણિકતાઓ છે.

Scanned with OKEN Scanner

(A) ઔદ્યોગિક સ્પર્ધકો

(B) સંભવિત પ્રવેશકર્તાઓ

(C) બંને

(D) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ

14. વિભાગ અનાકર્ષક બને છે જયારે તેમાં વાસ્તવિક કે સંભવિત .... હોય.

(A) સંભવિત પ્રવેશકર્તાઓ

(B) ઔદ્યોગિક સ્પર્ધકો

(C) અવેજીઓ

(D) ખરીદદારો

15. .... ખરીદનારાઓને સમાન ઉત્પાદનો ઓફર કરે છે, સામાન્ય રીતે આગેવાનનું (નેતાને) અનુકરણ કરે છે.

(A) માર્કેટ લીડર

(B) અનુયાયીઓ (ફોલોવર)

(C) માળાઓ (Nichers)

(D) ઉપરોક્ત બધા

પ્રશ્ન-2. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (8 માંથી કોઈ પણ 4) (08)

1. CRM એટલે શું?
2. આંતરરાષ્ટ્રીય માર્કેટિંગ વાતાવરણને વ્યાખ્યાયિત કરો.
3. નિયંત્રણ ન કરી શકાય તેવા પરિબળોથી તમારો અર્થ શું?
4. ચેનલ સંઘર્ષ એટલે શું ?
5. સામાજિક માર્કેટિંગ એટલે શું ?
6. ગ્રાહક વફાદારી દ્વારા તમારો અર્થ શું છે?
7. ચેનલ સ્તરો દ્વારા તમારો અર્થ શું છે?
8. સ્પર્ધાત્મક વાતાવરણ એટલે શુ ?

પ્રશ્ન-3 સામાજિક માર્કેટિંગ માટે માર્કેટિંગ મિશ્રણના તત્વો સમજાવો. (13)

પ્રશ્ન-3 આંતરરાષ્ટ્રીય માર્કેટિંગ પર્યાવરણને અસર કરતા પરિબળો સમજાવો. (13)

પ્રશ્ન-4. ટૂંકનોંધ લખો. (4 માંથી ગમે તે 2) (08)

1. ચેનલ સંઘર્ષ અને નિયંત્રણ.
2. સામાજિક માર્કેટિંગ પ્રક્રિયા.
3. CRM બનાવવા માટે વપરાતી વિવિધ વ્યૂહરચનાઓ.
4. ચેનલ ડિઝાઈન પ્રક્રિયામાં સમાવિષ્ટ થતા પગલાંઓ.

Scanned with OKEN Scanner

પ્રશ્ન-5. ટૂંકનોંધ લખો. (4 માંથી ગમે તે 2) (06)

1. વિતરણ ચેનલો દ્વારા કરવામાં આવતા વિવિધ કાર્યો.
2. ગ્રાહકની જાળવણી માટેના ઉપાયો.
3. હરીફાઈના આધારોની ચર્ચા કરો.
4. સ્થાનિક માર્કેટિંગ અને આંતરરાષ્ટ્રીય માર્કેટિંગનો તફાવત.

....All the

best..

Scanned with OKEN Scanner